

На Исланду расте незапосленост, компаније се затварају, а банке су нагомилале дуг 11 пута већи од бруто домаћег производа. Једино што "цвета" на острву, јесу продавнице половне робе.

Исланд је прошлог октобра био на ивици банкротства, годину дана касније привреда је забележила пад за десет одсто, расте незапосленост које пре кризе није готово ни било, а компаније се затварају.

Једино што "цвета" на острву су продавнице половне робе. Банке су нагомилале дуг 11 пута већи од бруто домаћег производа и упропастиле идиличан живот на Исланду, који је пре тога био најугодније место за живот.

Исланд је до прошле јесени важио за "нордијског тигра". Грађанима се живот за кратко време преокренуо, од уживања у благодетима финансијског раја у пуко преживљавање.

"Променио се начин куповине хране и одеће. Не могу да купим ништа ново ових дана, ни за себе, ни за сина, али има много важнијих ствари од нових крпица", рекла је Тања Сиф Арнадотир.

Већина Исланђана кредите је узела у страниј валути. Када је домаћа круна пропала, рате су се удвостручиле, тако да се сада 320.000 острвљана бори не само са финансијским, него и са психолошким последицама кризе.

"Огромна је промена у понашању нације. Готово 80 одсто људи бира јефтиније домаће производе, више се купује у дисконтима. Исланђанима је сада битна цена и количина, а не марка и показивање", истакао је аналитичар Галупа Ејнар Ејнарсон.

Исланђани окривљују банкаре што су им одузели благодети у којима су уживали до прошле године. Домаће банке су рибарску економију претвориле у међународни финансијски рај, али су се у иностранству задужиле више од 60 милијарди долара. Тиме

су довеле у питање финансијску ликвидност земље.

Мали Исланд, са две милијарде евра девизних резерви и бруто домаћим производом од једва 15 милијарди, није могао да гарантује за њихове дугове. Хероји нације постали су злочинци.

"Ми смо имали неку врсту револуције. После таквог искуства, људи мењају начин размишљања и вредновања. Новац више није најважнији као што је био претходних година", нагласио је професор социологије Јон Олафсон.

Организација за економску сарадњу и развој саветује Исланду да, уколико постане члан Европске уније, што пре уведе евро као средство плаћања да би смањио ризик за стране улагаче.

ОЕЦД каже да је за опоравак привреде неопходно смањити број домаћих банака, строго надзирати финансијски систем а јавни дуг смањити повећањем пореза.

Званични Рејкјавик је крајем јула поднео захтев за чланство у Унији и очекује експресно учлањење, јер је три четвртине прописа већ усклађено са европским законодавством.

(РТС)